

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **Z. P.**
zastoupen advokátem Mgr. Jiřím Maškem, sídlem Pod Všemi
svatými 427/17, Plzeň

proti
žalovanému: **Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Plzni**, sídlem
Radobyčická 2465/12, Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2024, č.j. ZKI PL-O-17/636/2024-7,

takto:

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2024, č.j. ZKI PL-O-17/636/2024-7 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště

Klatovy (dále jen „*prvoinstanční orgán*“ nebo „*KP Klatovy*“), ze dne 28. 6. 2024, č.j. OR-45/2024-404-20 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že nesouhlasu žalobce s oznámením prvoinstančního orgánu o neprovedení opravy chyby v údajích katastru nemovitostí ze dne 12. 3. 2024 se nevyhovuje, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), a že údaje souboru geodetických a souboru popisných informací katastru zůstanou beze změny.

II.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že postup žalovaného byl v rozporu se zásadou materiální pravdy podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci týkající se posouzení zaměření hranic pozemků a souhlasu žalobce, včetně chybného procesního postupu v rozporu s katastrální vyhláškou, a že věc byla po právní stránce vadně posouzena a závěry žalovaného v napadaném rozhodnutí jsou neodůvodněné.
3. Konkrétně žalobce konstatoval, že podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Žalobce je přesvědčen, že KP Klatovy a následně ani žalovaný nedostáli své povinnosti zjistit skutkový stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu postačujícím pro vydání rozhodnutí, a žalovaný porušil svoji povinnost přezkoumat prvoinstanční rozhodnutí a průběh řízení u KP Klatovy v rozsahu vymezeném v § 89 odst. 2 věta druhá správního řádu, kdy správnost rozhodnutí a jeho soulad s právními předpisy měl přezkoumat v celém rozsahu, neboť v řízení o opravě chyby může být dotčen veřejný zájem. Z tohoto důvodu byl žalovaný povinen zjistit i bez návrhu z úřední povinnosti všechny rozhodné okolnosti řešeného případu.
4. Žalobce dále uvedl, že od počátku řízení sporuje, že by KP Klatovy udělil souhlas se zjišťováním hranic a že jím vyjádřený „*souhlas*“ nelze považovat za platné právní jednání, neboť byl předsedkyní komise zjišťování hranic paní O. K. opakovaně uveden v omyl a fakticky se zjišťování hranic v terénu nezúčastnil právě na popud sdělení od předsedkyně komise, která mu mj. sdělila, že hranice budou zobrazeny shodně jako doposud a jeho osobní účast při zjišťování hranic pozemků je zbytečná. Žalobce od počátku zdůrazňuje, že jeho souhlas ze dne 20. 10. 2020 směřoval jen a pouze k záměru neslučovat pozemky č. X. a č. XA. v jeden. Podpis účastníka řízení nesměřoval k ničemu jinému. Fakticky tak učinit ani nemohl, neboť k účasti na zjišťování průběhu hranic byl sice formálně pozván, nicméně ve skutečnosti mu komise neumožnila průběh hranic s komisí osobně projít a ohradit se ke zjištěným nepřesnostem. Dle § 42 odst. 1 věta poslední katastrálního zákona zjišťování hranic se provádí za účasti vlastníků a jiných oprávněných. V tomto směru však fakticky nebyl požadavek zákona dodržen.
5. Žalobce nadále shledává nesoulad především v bodě 357-1 na hranici pozemků parc. č. XB. a parc. č. X. s pozemkem parc. č. XA. (ve vlastnictví manželů G.), kdy tento bod je v katastru nemovitostí zaznamenán nesprávně a je na místě jej uvést do souladu s dříve platným geometrickým plánem č. 91-550/92. Současný stav nerespektuje dříve platnou hranici k pozemku žalobce jako celku, neboť bod 357-1 byl nedůvodně zanesen již do pozemku ve vlastnictví žalobce. Tento sporný stav vznikl patrně složením dřeva majitelů

sousedního pozemku parc. č. XA. (tedy manželů G.), které částečně zasahuje do pozemku žalobce parc. č. X. Pokud by komise při zjišťování průběhu hranic postupovala řádně, jistě by tento nesoulad musela odhalit a upozornit vlastníky na rozpor s původní hranicí zaznamenanou geometrickým plánem č. 91-550/92. Dle § 42 odst. 2 katastrálního zákona předseda komise je povinen při zjišťování hranic upozornit na nesoulad skutečného průběhu hranic s jejich vyznačením v platném katastrálním operátu všechny přítomné osoby. I v tomto ohledu byl postup komise (předsedkyně komise) nesprávný, neboť účastník řízení o tomto nesouladu nebyl nikdy informován.

6. Dle žalobce je možné výše uvedený závadný stav (tj. nepřesnost v zaznamenané hranici sousedních pozemků) zhojit postupem dle § 36 katastrálního zákona. Komentářová literatura k tomuto ustanovení mimo jiné uvádí, že „oprava chyby v katastrálním operátu slouží zejména k odstranění rozporu mezi stavem zápisů v katastrálním operátu a obsahem listin, které byly podkladem pro jejich zápis, založených ve sbírce listin katastrálního úřadu“ (BAREŠOVÁ, E., BLÁHOVÁ, I., DOUBEK, P., JANEČEK, B., NEDVÍDEK, L., SOUČEK, P. Katastrální zákon: Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-12]. ASPI_ID KO256_2013CZ). Tímto podkladem nepochybně byly i dříve platné geometrické plány. Aby vada (či nedostatek) v katastru nemovitostí mohla být nazývána chybou v katastrálním operátu a mohla být opravena postupem podle § 36 katastrálního zákona, musí splňovat určité znaky a předpoklady. Předně musí jít o chybný „údaj katastru“ a dále zde musí být dán specifický způsob vzniku takové chyby. Odpověď na otázku, co je „údaj katastru“, lze dovodit z ustanovení katastrálního zákona upravujících obsah katastrálního operátu (§ 3) a dále z jednotlivých ustanovení prováděcí vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška). Údaji katastru jsou vlastně všechny informace, které jsou obsahem katastrálního operátu, tedy např. údaje o katastrálním území včetně jeho geometrického a polohového určení, údaje o nemovitostech evidovaných v katastru včetně jejich geometrického a polohového určení, údaje o právech a upozorněních, cenové údaje apod. Z komentářové literatury (viz výše) k § 36 katastrálního zákona dále plyne, že „v případě, že chyba v geometrickém a polohovém určení vznikla zřejmým omylem při vedení katastru, katastrální úřad takové chybné údaje opraví (ať již na návrh nebo z úřední moci) na základě původního výsledku zeměměřické činnosti (viz § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky). Pojem „původní výsledek zeměměřické činnosti“ definuje katastrální vyhláška v § 2 odst. 1 písm. g) tak, že se jedná o takový výsledek zeměměřických činností, který byl podkladem pro zápis platného geometrického a polohového určení. Je-li tedy evidované geometrické a polohové určení nemovitosti v rozporu s výsledkem zeměměřických činností (např. geometrickým plánem), jímž vzniklo a který tak byl prvotním podkladem pro jeho zápis a zakres do katastrálního operátu, jedná se o chybný údaj katastru vzniklý zřejmým omylem.“. Podkladem pro provedení opravy pak bude pouze tento původní výsledek zeměměřických činností, kdy zapsané geometrické a polohové určení se dá v rámci opravy chyby do souladu s podkladem, na základě kterého vzniklo a dle kterého bylo do katastru zapsáno. Žádný jiný podklad pro provedení opravy není potřeba. Dle žalobce je tímto podkladem právě dříve platný geometrický plán č. 91-550/92, s nímž by měl být nyní stav v souladu a který žádný ze správních orgánů během správního řízení neprovedl a jeho neprovedení nijak nevyložil.
7. Žalobce je přesvědčen, že při zjišťování hranic došlo rovněž k pochybení celé komise pro zjišťování hranic při jejich posuzování v terénu, neboť i v současné době jsou hranice pozemku v terénu viditelné, což žalobce předkládá fotodokumentací z vyznačenými hranicemi. Navíc v době zjišťování hranic žalobce označil hranice pozemků trubkami v

bodech, které nesouhlasí se zjištěním hranic v terénu, ke kterým dospěla komise zjišťování hranic v terénu. Podle § 50 odst. 3 katastrální vyhlášky u trvale označené vlastnické hranice, jejíž průběh neodpovídá zobrazení v katastrální mapě nebo zobrazení pozemků evidovaných zjednodušeným způsobem v mapě dřívější pozemkové evidence, prověří komise příčinu tohoto stavu. Je-li příčinou chybné zobrazení hranice, vyznačí se v náčrtu zjišťování hranic její oprava a tato skutečnost se poznamená v soupisu nemovitostí. Není-li příčinou chybné zobrazení hranice, vyznačí se v náčrtu hranice dosud zobrazená v katastrální mapě a tato skutečnost se poznamená v soupisu nemovitostí. Komise však nepostupovala v souladu s výše uvedeným, ačkoliv hranice pozemků byla v terénu zřejmá a manželé G. přesto učinili hranici pozemků mimo tuto viditelnou hranici. Komise se však tímto rozporem nijak nezabývala, a navíc žalobci její předsedkyně výslovně sdělila, že se nemusí účastnit zjišťování hranic pozemků osobně, neboť je zjištěna dostatečně a bude odpovídat předcházejícím zjištěním.

8. Žalobce od počátku řízení sporuje procesní postup při zjišťování hranic pozemku, který neodpovídá katastrální vyhlášce ani katastrálnímu zákonu. Přesto však ani jeden ze správních orgánů neprovedl žádné důkazy ke zjištění skutkového stavu věci, které by se nepochybně nabízely, obzvláště v situaci, kdy proti sobě stojí tvrzení žalobce a předsedkyně komise. Navíc tvrzení předsedkyně komise nebyla zjištěna ani dostačujícím důkazem, kdy se předsedkyně komise vyjádřila k věci toliko písemně a žalobce ji nemohl v rámci řízení klást otázky. Navíc písemné vyjádření nelze stavět na roveň svědecké výpovědi učiněné před správním orgánem. Nepochybně se nabízelo pro dostatečné zjištění skutkového stavu věci nařídít jednání a provést výslechy svědkyně – předsedkyně komise pro zjišťování hranic, žalobce a případně dalších vlastníků dotčených pozemků a provést místní řešení na místě hranic dotčených pozemků. Pouze pokud by správní orgány postupovaly výše uvedeným způsobem, mohl být zjištěn skutkový stav věci v souladu s požadavky stanovenými ve správním řádu a mohlo dojít následně k správnému právnímu posouzení dostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Z jakého důvodu žalovaný netrval na výše uvedeném postupu a věc nevrátil k došetření KP Klatovy, je žalobci neznámé a o to více nepochopitelné, když sám žalovaný v odůvodnění napadaného rozhodnutí uvádí, že *„odvolatel především zpochybňuje svůj souhlas s výsledky ZH. Uvedl, že mu předsedkyně komise ZH neumožnila průběh hranice mezi pozemky p. č. X. a p. č. XA. s komisí osobně projít a ohradit se ke zjištěným nesrovnalostem. Tato tvrzení však odvolatel nijak nedoložil a nelze je prokázat ani z dostupné dokumentace, tedy z elaborátu obnovy. KP ani odvolací orgán nemohou zpětně zjistit všechny skutečnosti, které se dne 20. 10. 2020 při ZH předmětných pozemků se Z. P. na místě samém udály.“*. Tento závěr žalovaného je však zcela vadný, neboť KP i žalovaný byli schopni zpětně zjistit, co se událo dne 20. 10. 2020 při zjišťování hranic, a to právě provedením žalobcem výše popsanych důkazů.
9. Žalobce uzavřel, že je přesvědčen, že ze strany KP Klatovy a žalovaného došlo k takovým pochybením a postupům v rozporu s právní úpravou, že je nezbytné, aby celá věc byla vrácena žalovanému, ev. KP Klatovy k dalšímu řízení a objasnění skutečností nezbytných pro posouzení celé věci.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že smyslem řízení o opravě chyby v údajích katastru nemovitostí je v souladu s § 36 odst. 1 katastrálního zákona oprava chybných údajů katastrálního operátu, které vznikly zřejmým omylem při

vedení a obnově katastru, nebo nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. Katastrální úřad je oprávněn opravit pouze takové údaje v katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu nebo uvedených nepřesností. Musí tudíž existovat rozpor mezi údaji katastru nemovitostí a listinami, na základě kterých byly údaje do katastru nemovitostí zavedeny. Podstatou řízení o opravě chyby je tedy zajištění souladu zápisů v katastru s právně relevantními listinami, bez nichž nemohou být právní vztahy dotčeny. Tento názor žalovaného vychází z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten například v rozsudku ze dne 13. 4. 2017, č.j. 10 As 307/2016-38, uvedl: „Z konstantní rozhodovací praxe NSS vyplývá, že k opravě chyby v katastru dle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, pokud byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami, které má k dispozici. O omyl zřejmý se jedná pouze v případě, že je chyba v katastru naprosto evidentní. Chyby v katastru, k jejichž zjištění se katastrální úřad neobejde bez podrobného zkoumání právní a skutkové stránky případu, nejsou způsobeny zřejmým omylem. Vedle toho pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru.“ Na území, kde se nachází dotčené nemovitosti, došlo k obnově katastrálního operátu novým mapováním. Platnost obnovy katastrálního operátu byla vyhlášena dne 18. 8. 2022. Dnem vyhlášení platnosti obnoveného operátu se dosavadní operát stal neplatným a nadále se používá obnovený operát, který se skládá z nového souboru geodetických informací ve formě grafického počítačového souboru a nového souboru popisných informací. Relevantními podklady, u nichž se v rámci řízení o opravě chyby zkoumá jejich soulad s údaji katastru nemovitostí, jsou tedy pouze ty, které jsou součástí nového katastrálního operátu, v daném případě jsou to zejména náčrty zjišťování hranic č. 357 a 378 a soupis nemovitostí č. 356. A KP Klatovy i žalovaný došli k závěru, že neexistuje rozpor mezi výsledky obnovy katastrálního operátu novým mapováním uloženými ve sbírce listin a zákresem hranic dotčených pozemků, když předmětné hranice parcel i čísla podrobných bodů jsou v digitální katastrální mapě zobrazeny zcela v souladu s výsledky provedeného zjišťování průběhu hranic a jejich následného zaměření v rámci obnovy operátu novým mapováním. Žalovaný si dále dovoluje upozornit, že výsledky provedené obnovy jsou právě tím původním výsledkem zeměměřické činnosti ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) katastrální vyhlášky, na který se žalobce odvolává a jehož soulad s nynějšími údaji v katastru požaduje. V žádném případě tímto podkladem není geometrický plán č. 91-550/92, který byl součástí bývalého, dnes již neplatného, katastrálního operátu.

11. Žalovaný dále uvedl, že při obnově katastrálního operátu novým mapováním dochází v souladu s § 42 odst. 1 katastrálního zákona ke zjišťování průběhu hranic dle skutečného stavu v terénu. Zjišťování hranic se provádí za účasti vlastníků a jiných oprávněných, ale jejich nepřítomnost při zjišťování hranic není na překážku využití výsledků zjišťování hranic k vyhotovení nového souboru geodetických a popisných informací. Žalobce byl ke zjišťování průběhu hranic pozván pozvánkou ze dne 29. 9. 2020, která mu byla doručena dne 5. 10. 2020. V pozvánce byl poučen, že jeho účast na zjišťování hranic sice není povinností, ale je jeho právem, a svou aktivní účastí může zásadním způsobem pozitivně ovlivnit výsledek zjišťování hranic a předejít případným problémům. Dále byl vyzván, aby ve shodě se sousedním vlastníkem trvalým způsobem označil hranice svých pozemků. A přímo v pozvánce byl upozorněn, že v případě neoznačení hranic pozemků a jejich převzetí z tehdy platné katastrální mapy může dojít v budoucnu k sousedským sporům o vedení hranice, a to z důvodu nedostatečné přesnosti tehdejší katastrální mapy. Žalobce

byl tedy výslovně upozorněn na důležitost zjišťování průběhu hranic v terénu a jeho osobní účasti na tomto procesu. Žalobce v žalobě rozporuje svůj souhlas se zjišťováním hranic, když dle jeho tvrzení podpisem ze dne 20. 10. 2020 na soupisu nemovitostí č. 356 souhlasil pouze se záměrem neslučovat pozemky č. X. a XA. v k.ú. M. V. u K. Žalovaný považuje toto tvrzení žalobce za účelové, jelikož na soupisu nemovitostí je jednoznačně uvedeno, že vlastník souhlasí se zjištěným průběhem a označením hranic v terénu a s ostatními uvedenými výsledky šetření, když pod toto prohlášení žalobce umístil svůj podpis a nijak v dokumentu neupřesnil, že by jeho souhlas směřoval k jiným skutečnostem. Žalobce byl navíc seznámen s tím, že pokud neoznačí hranice pozemku v terénu, bude hranice převzata z dřívější katastrální mapy, což může znamenat značné odchylky z důvodu nepřesnosti tehdejší mapy. Žalobce měl v duchu zásady vigilanti bus iura skripta sunt střežit svá práva a hranice pozemků s komisí fakticky projít a označit. Nebo alespoň komisi upozornit, že označil jím tvrzenou hranici pozemků trubkami a takto označenou hranici považuje za platnou. Žalobce měl být při zjišťování hranic více aktivní, a to zejména proto, že se domníval, že vlastník sousedního pozemku má na hranici složené dřevo, které by mohlo zasahovat do žalobcova pozemku.

12. Žalobce v žalobě uvádí, že mu bylo ze strany komise pro zjišťování hranic bráněno v účasti na procesu zjišťování hranic a nebylo mu umožněno vyjádřit se k nesrovnalostem. Žalovaný však i toto tvrzení žalobce považuje za účelové, protože pokud by komise pro zjišťování hranic opravdu bránila žalobci v zjišťování hranic v terénu, byl by to jistě důvod pro podání námitek ve smyslu § 45 odst. 3 katastrálního zákona. A pokud by v rámci řízení o námitce správní orgány dospěly ke zjištění, že proces obnovy operátu novým mapováním nebyl proveden v souladu s právními předpisy, mohly být výsledky obnovy na části katastrálního území zrušeny a celý proces by případně proběhl znovu. Žalobce nicméně námitky nepodal a obnovený katastrální operát se stal platným.
13. K námitkám žalobce, že měl žalovaný lépe zjistit okolnosti zjišťování hranic v terénu a případně nařídit výslech předsedkyně komise pro zjišťování hranic, žalovaný sděluje, že k takovému úkonu nemůže v rámci řízení o opravě chyby dle § 36 katastrálního zákona přistoupit, protože jak již bylo několikrát zmíněno, smyslem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu je uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být dosaženo souladu mezi evidovanými údaji a podklady, na základě nichž byly tyto údaje zapsány do katastru, přičemž nesoulad by musel vzniknout zřejmým omylem. O zřejmý omyl jde dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pouze v případě, kdy je chyba naprosto evidentní a nesmí být nejasná nebo sporná. Není úkolem katastrálního úřadu ani žalovaného provádět v rámci řízení o opravě chyby výsledky svědků ani jiné dokazování. Pokud by správní orgány musely za účelem opravy chyby provést podrobnější zjišťování (dokazování), a nikoli pouze jednoduchou úvahu, nejednalo by se o opravu chyby způsobenou zřejmým omylem.
14. Závěrem žalovaný uvedl, že žalobce ve svých podáních i v žalobě samotné rozporuje spíše postup Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Oddělení obnovy katastrálního operátu (dále jen „OOKO“) při tvorbě nového katastrálního operátu, než že by poukazoval na rozpor mezi údaji v katastru a listinami, na základě kterých byly údaje do katastru zapsány. Je však třeba podotknout, že řízení o opravě chyby nesupluje institut námitkového řízení proti obsahu obnoveného operátu dle § 45 odst. 3 katastrálního zákona, kterého měl žalobce využít, pokud se domníval, že zjišťování hranic v terénu neproběhlo v souladu s právními předpisy. Žalovaný nicméně s odkazem na § 89 odst. 2 věta druhá správního řádu prověřil v odvolacím řízení i celý postup OOKO při tvorbě podkladů pro obnovu

katastrálního operátu a zjistil, že postupoval zcela v souladu správním i předpisy. Tento postup a jeho zhodnocení je velmi podrobně popsán v napadeném rozhodnutí, na které žalovaný odkazuje. Dle žalovaného byly žalobní námitky plně vysvětleny a vyvráceny již v odůvodnění napadeného rozhodnutí a rovněž doplňující argumentací uvedenou v tomto vyjádření k žalobě.

IV.

Vyjádření účastníků řízení při jednání

15. Účastníci setrvali při jednání na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem

16. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

17. Podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.
18. Podle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky, chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely katastrální úřad opraví na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.
19. V rozsudku ze dne 31. 7. 2013 čj. 7 As 90/2012-65, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Katastrální úřad je tedy oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. To znamená, že musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah a že z jejího obsahu vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti. Katastrální úřad se sice nevyhne vedle ověření, že určitá listina existuje a splňuje předepsané formální a obsahové náležitosti, také v určité míře i její interpretaci, tedy vyvození, jaká práva nebo povinnosti z listiny vyplývají, ale při opravě chybného údaje katastru však nemůže katastrální úřad vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky.“*
20. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2016, č.j. 9 As 86/2016-40, uvedl, že *„katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky. V řízení*

o opravě chyb nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.].”

21. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č.j. 1 As 102/2017-27, uvedl, že „role katastrálního úřadu při opravě chyby v katastru je toliko evidenční. Institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky, a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů, kupř. tedy vlastnického práva.”
22. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č.j. 1 As 102/2017-27, uvedl, že „role katastrálního úřadu při opravě chyby v katastru je toliko evidenční. Institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky, a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů, kupř. tedy vlastnického práva.”
23. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2020, čj. 6 As 143/2020–31, je zřejmý omyl nutné ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona „vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103).“

B.

24. Jak vyplývá ze žalobních námitek, žalobce spatřoval chybu v katastru v tom, že v průběhu obnovy katastrálního operátu novým mapováním nebyl při zjišťování průběhu hranice pozemků správně zjištěn skutečný průběh hranice v terénu, neboť komise podle něj nesprávně určila bod 357-1, nezohlednila dříve platný geometrický plán č. 91-550/92 ani skutečné označení hranic na místě a tímto chybným zjištěním byl do katastrální mapy promítnut nesprávný průběh hranice mezi pozemky.
25. Podle § 40 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je obnova katastrálního operátu vyhotovení nového souboru geodetických informací a nového souboru popisných informací v elektronické podobě, které se provede novým mapováním.
26. Podle § 41 katastrálního zákona k obnově katastrálního operátu novým mapováním se přistoupí, pokud geometrické a polohové určení nemovitostí v důsledku značného počtu změn, nedostatečné přesnosti nebo použitého měřítka katastrální mapy již nevyhovuje současným požadavkům na vedení katastru, popřípadě dojde-li ke ztrátě, zničení nebo

takovému poškození katastrálního operátu, že není možné nebo účelné ho rekonstruovat z dokumentovaných podkladů platného stavu.

27. Postup při zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním je podrobně upraven v § 42 katastrálního zákona. Podle § 42 odst. 1 katastrálního zákona zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním (dále jen „zjišťování hranic“) se provádí podle skutečného stavu v terénu. Při zjišťování hranic lze ověřovat i další údaje, které jsou obsahem katastru. Zjišťování hranic provádí komise složená ze zaměstnanců katastrálního úřadu a ze zástupců obce a orgánů určených katastrálním úřadem. Předsedou komise je zaměstnanec katastrálního úřadu nebo úředně oprávněný zeměměřický inženýr určený ředitelem katastrálního úřadu. Zjišťování hranic se provádí za účasti vlastníků a jiných oprávněných. Podle § 42 odst. 2 katastrálního zákona je předseda komise povinen při zjišťování hranic upozornit na nesoulad skutečného průběhu hranic s jejich vyznačením v platném katastrálním operátu všechny přítomné osoby. Podle § 42 odst. 3 katastrálního zákona o výsledcích zjišťování hranic sepíše předseda komise protokol. Vlastníci a jiní oprávnění nebo jejich zástupci svým podpisem v protokolu stvrzují souhlas se zjištěným průběhem a označením hranic v terénu. Podle § 42 odst. 4 katastrálního zákona pokud dojde k rozporu v tvrzení vlastníků a jiných oprávněných o průběhu hranic pozemků, považují se za platné ty hranice, které jsou obsahem katastrálního operátu. Ve výsledcích zjišťování průběhu hranic a v obnoveném katastrálním operátu se vyznačí jako sporné. Podle § 42 odst. 6 katastrálního zákona nepřítomnost vlastníka a jiného oprávněného při zjišťování hranic není na překážku využití výsledků zjišťování hranic k vyhotovení nových souborů geodetických a popisných informací.
28. Podle § 45 odst. 1 katastrálního zákona katastrální úřad vyloží na dobu nejméně 10 pracovních dnů obnovený katastrální operát v obci, ve které se obnovuje katastrální operát, k veřejnému nahlédnutí. Podle § 45 odst. 3 katastrálního zákona vlastníci a jiní oprávnění mohou během vyložení obnoveného katastrálního operátu a ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy skončilo jeho vyložení, podat námitky proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. O podaných námitkách rozhoduje katastrální úřad.
29. Podle § 46 odst. 1 věta první katastrálního zákona katastrální úřad vyhlásí platnost obnoveného katastrálního operátu, pokud ve stanovené lhůtě nebyly proti obsahu obnoveného operátu podány námitky, nebo bylo o námitkách pravomocně rozhodnuto. Podle § 46 odst. 2 katastrálního zákona dnem vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu se dosavadní katastrální operát stává neplatným a nadále se používá obnovený katastrální operát.
30. Z právě citovaných ustanovení ustanovení vyplývá, že obnova katastrálního operátu novým mapováním je formalizovaný postup, jehož výsledkem je obnovený katastrální operát a důsledkem, že se dosavadní katastrální operát stává neplatným. Jsou-li tedy po obnově katastrálního operátu zaznamenány údaje katastru v souladu s jeho výsledky, nemůže se jednat o jakoukoli chybu.
31. Již z tohoto důvodu nelze shledat žalobní námitky důvodnými. Žalobce totiž nenamítal, že by údaje v katastru nebyly zaznamenávány v souladu s výsledky katastrálního operátu. Namítal pouze, že v průběhu zjišťování hranic došlo k pochybení, pro které měl být obnovený katastrální operát jiný než tak, jak byl vyhlášen.

32. Katastrální zákon obsahuje procesní instituty, které vlastníku pozemku umožňují zabránit tomu, aby zjištěné skutečnosti odpovídaly faktickému stavu. Jsou jimi, možnost účasti při zjišťování hranic a možnost vyjádřit nesouhlas s průběhem hranic do protokolu. Důsledkem nevyužití těchto práv pak je, využití výsledků zjišťování hranic k vyhotovení nových souborů geodetických a popisných informací. Finálním opravným prostředkem jsou pak námitky proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. Důsledkem jejich nevyužití pak je to, že dnem vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu se dosavadní katastrální operát stává neplatným a nadále se používá obnovený katastrální operát.
33. Institut opravy chyby podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona není opravným prostředkem proti výsledkům obnovy katastrálního operátu novým mapováním, neboť pro katastrální úřad je obnovený katastrální operát závazný. Z tohoto důvodu se správní orgány nemohly skutkově zabývat tím, zda byl „*při zjišťování průběhu hranice pozemků správně zjištěn skutečný průběh hranice v terénu, komise podle něj nesprávně určila bod 357-1, nezohlednila dříve platný geometrický plán č. 91-550/92 ani skutečné označení hranic na místě*”. Nad rámec tohoto závěru je vhodné doplnit, že takovéto zjišťování skutkového stavu, tj. zejm. výsledky, šetření na místě samém, není prováděním jen „*základních a jednoduchých právních úvah vycházejících z obsahu zkoumaných listin*”.
34. Tím, že žalobce nevyužil procesních možností ochrany svých práv v průběhu obnovy katastrálního operátu novým mapováním, nemůže jeho výsledek zvrátit. Jedinou možností je předložit novou listinu, ze které bude vyplývat, že skutečný průběh hranic je jiný. Odkázat lze v této souvislosti na § 50 odst. 1 katastrálního zákona, podle kterého změna údajů o geometrickém a polohovém určení pozemku na podkladě vytyčení nebo zpřesnění hranice pozemků, upřesnění nebo rekonstrukce přídělů, nebo určení hranice pozemků se zapisuje na podkladě žádosti vlastníka nebo jiného oprávněného, jejíž přílohou je a) listina dokládající shodu vlastníků na průběhu hranice pozemků, nebo b) rozhodnutí soudu o určení hranice pozemků.

VI.

Rozhodnutí soudu

35. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

36. Soud neprovedl žádný další z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

37. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 16. října 2025

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu